



CH. GUILBERT:
„JESZCZE POLSKA
NIE ZGINELA“.

(Slika umirajočega legionarja
v poljskem muzeju
v Rapperswilu.)

V MUZEJU EMIGRANTOV.

Spisal dr. Evgen Lampe.

Veliki tok tujskega prometa je v poletnih mesecih obrnjen na Švico. Nebotične, z večnim snegom odete gore, mrki ledniki, do katerih tihote prodira melodično zvonjenje pasočé se živine, bujno zelene doline z bistrimi vodami in prijaznimi jezери, in slednjič udobni gostoljubni hoteli vabijo tujce iz vseh delov sveta, da si poleti ohlade živce in se nasrkajo planinskega zraka v tej čudovito lepi deželi.

Hladila je bilo pač dovolj letos — še nekoliko preveč. Hotelirji so tožili, da ne pomnijo tako mrzlega poletja, hribolazci so plašno gledali na zasnežene vrhove, kadar so jih sploh mogli videti iz oblakov in meglâ, in poljedelec je tožil, da od mraza trpi paša v visokih planinah. In potem še ta nesrečni barometer, ki je cinično kazal lepo vreme ravno takrat, ko se je vsul najhujši dež!

V takih razmerah je bolje, da ostaneš v dolini in da iz varnejšega zavetja izletiš v višave, kadar se utrudijo oblaki s svojo radodarnostjo in puste za kratek čas prodreti solničnim žarkom.

V Curihu sem vedril. To cvetoče mesto ob krasnem jezeru je prava slika podjetnosti in pridnosti švicarskega prebivalstva. Široka ulica od kolodvora do jezera je res velikomestna in istotako trgovine ob njej, ki vabijo z mičnimi izložbami. Tuintam zagledaš mladega fanta s puško na rami. On se gre prijaviti poveljstvu, da kot svoboden Švicar na hribih s svojo risanico straži domovino. Švicar je ponosen na svojo neodvisnost, in ta je celo mnogovrstna, ker je vsak kanton državnica zase. Vse se voli na šest let — od učitelja do

sodnika in občinskega pisarja. Ko se je napovedal nemški cesar na obisk, da si ogleda švicarske vojaške vaje, je bila prva misel, ki jo je pograbilo švicarsko časopisje: Kaj pa hoče? Pa ne, da bi Viljem zasedel nemški del Švice! Dokazovali so mu, da bi nemško državo le oslabil, ako bi poleg Alzacije in Poljske dobil še kos Švice, ki bi mu naredila več preglavice, kot oni dve. Zavezni predsednik Forrer je v svojem nagovoru na nemškega cesarja tudi krepko udaril na samozavestno struno.

A danes mi je na misli druga stvar, ki je kakor romantična vizija zasijala v moje švicarsko bivanje.

Ko sem zjutraj pogledal skozi okno, me je razveselil nekoliko milejši pogled na nebo. Sicer se ni dalo prav razločiti, kje je solnce in ali ga je sploh kaj, a bilo je vsaj upati, da se bodo ta dan vremena Švicarjem zjasnila.

Krenil sem k jezeru, koder hitri parniki množice izletnikov prevažajo od brega do brega. Ne imenujejo jih zastonj „lastovke“. Kakor tiček od strehe do strehe, leti tak parnik od pristana do pristana. Jezero je podolgasto, od ene podolžne strani se smejejo vile in nasadi na drugo. Tako gosto so posejani breгови z letovišči in lepimi vasmí, da se zdi, kot bi mesto ob koncu jezera z obema rokama objemalo to čisto, sinjo vodico, v kateri reka Limat, prihitevša z visokih planin, koplje svoje valove in okrepčana hiti dalje.

Vožnja po jezeru je kratkočasna in polna mičnih prizorov, ki se naglo menjavajo, ko parnik